

เก่งจีน สุดปัง

ด้วยโครงสร้างประโยคภาษาจีน

แต่งประโยคภาษาจีนไม่ได้ ไม่รู้จะเขียนประโยคยาว ๆ ยังไงให้ถูกต้อง
อยากทำข้อสอบ HSK การเรียงประโยคให้ผ่าน
หนังสือเล่มนี้ช่วยได้ อธิบายง่าย ๆ สไตล์σύหลิน

σύหลิน

เก่งจีน สุดปัง

ด้วยโครงสร้างประโยคภาษาจีน

คำนำ

สวัสดีค่ะคุณผู้อ่านของสຸ່ຍหลິน หนังสือเล่มที่คุณผู้อ่านกำลังถืออยู่ตอนนี้ เป็นหนังสือเล่มที่สຸ່ຍหลິนตั้งใจเขียนขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาของเราที่เกี่ยวกับการแต่งประโยคในภาษาจีน เพราะหลายคนมักเจอปัญหาไม่รู้ว่า จะเรียงประโยคภาษาจีนยังไงให้ถูกต้อง ไม่รู้ว่าจะเรียงลำดับคำต่างๆ ในประโยคก่อนหลังยังไง แถมยังงงอีกว่าหลายครั้งลำดับของคำในประโยคที่ไม่เหมือนกันก็ทำให้ความหมายของประโยคแตกต่างกันไปคนละเรื่องกันเลย

ลองดู 2 ประโยคนี้กันค่ะ

一会儿再谈。

Yīhuìr zài tán.

ไว้คุยกันทีหลัง (คนพูดไม่อยากจะคุยตอนนี้)

再谈一会儿。

Zài tán yīhuìr.

คุยกันอีกสักพัก (คนพูดไม่อยากจะจบ อยากขอ ยืดเวลาคุยต่อไปอีกหน่อย)

จะเห็นว่าแค่สลับตำแหน่งของคำว่า 一会儿 ความหมายก็ผิดกันไปไกล เหตุผลเพราะลำดับของคำในภาษาจีนมีความสำคัญต่อความหมาย ลองดูอีกตัวอย่างซึ่งเป็นข้อสอบ HSK กันค่ะ

他 / 的 / 北京 / 不 / 旅游 / 是 / 来

เราจะเรียงยังไงดี?

จะรู้ได้อย่างไรว่าคำไหนควรมาก่อน คำไหนควรมาทีหลัง?

ส่วยหลินขอเฉลยนะคะ ประโยคนี้ต้องเรียงแบบนี้ค่ะ

他不是来北京旅游的。

Tā bù shì lái Běijīng lǚyóu de.

เขาไม่ได้มาปักกิ่งเพื่อท่องเที่ยว

การที่เราจะเรียงประโยคได้ถูกต้องนั้น จำเป็นต้องเข้าใจโครงสร้างของประโยคนั้นๆ ก่อน ในที่นี้คือโครงสร้างประโยค 是... 的 ซึ่งเราสามารถเอาสิ่งที่ต้องการเน้นมาวางไว้ระหว่าง 是 และ 的 ได้

หนังสือเล่มนี้ของส่วยหลินตั้งใจจะช่วยให้คุณผู้อ่านแก้ปัญหาเรื่องนี้ค่ะ โดยพยายามเขียนอธิบายให้เข้าใจง่ายที่สุด ชัดเจนที่สุดและตรงประเด็นที่สุด รวมถึงอธิบายเหตุผลแบบละเอียดยิบว่าทำไมประโยคนี้ถึงต้องเรียงแบบนี้ พร้อมด้วยแบบฝึกหัดทดสอบความรู้ท้ายเล่มแบบจุใจ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน รวมถึงเตรียมความพร้อมเพื่อสอบ HSK ได้อีกด้วยค่ะ

สุดท้ายนี้ส่วยหลินขอขอบคุณทุกการสนับสนุนจากคุณผู้อ่านเหมือนเช่นเคย

ส่วยหลินเองก็จะพยายามมุ่งมั่นตั้งใจสอนภาษาจีนต่อไป ความรู้ทั้งหมดที่มียินดีแบ่งปันให้คุณผู้อ่านเสมอเลยนะคะ

ส่วยหลิน

สารบัญ

บทที่ 1	ภาษาจีนยากอย่างนั้นเลยหรือ?	7
	● ลักษณะเด่นของภาษาจีน	9
	● การรู้โครงสร้างประโยคในภาษาจีน มีประโยชน์อะไรหรือ	13
บทที่ 2	ประเภทของคำในประโยค	17
	● คำนาม 名词	19
	● คำกริยา 动词	27
	● คำคุณศัพท์ 形容词	37
	● คำสรรพนาม 代词	42
	● คำวิเศษณ์ 副词	49
	● คำบุพบท 介词	57
	● ลักษณะนาม 量词	64
	● คำช่วย 助词	71
	● คำเชื่อม (สันธาน) 连词	95
บทที่ 3	หน้าที่ของคำในประโยค	107
	● ประธาน 主语	115
	● ภาคแสดง 谓语	120
	● กรรม 宾语	125
	● บทขยายคำนาม 定语	132
	● บทขยายภาคแสดง 状语	139
	● บทเสริมภาคแสดง 补语	147

บทที่ 4 การเรียงประโยคในภาษาจีน 199

● โครงสร้างประโยคในภาษาจีน	201
● วิธีการเรียงประโยคในภาษาจีน	205
● เทคนิคในการเรียงประโยค	206
● หาประธาน	206
● หาภาคแสดง	206
● หากรรม	208
● หาบทขยายคำนาม	215
● หาบทขยายภาคแสดงของประโยค	222

บทที่ 5 ประโยครูปแบบพิเศษ 235

● ประโยคที่ประธานเป็นผู้ถูกกระทำ (被动句)	237
● ประโยค “把” (“把” 字句)	246
● ประโยคความตำแหน่ง (兼语句)	257
● ประโยค “有” (“有” 字句)	267
● ประโยค “是” (“是” 字句)	275
● ประโยคที่มีคำกริยา 2 คำขึ้นไป ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง (连动句)	285
● ประโยคที่บอกถึงการดำรงอยู่ เกิดขึ้น หรือหายไปของคนหรือสิ่งของ (存现句)	294
● ประโยค “在” (“在” 字句)	304
● ประโยคเปรียบเทียบ (比较句)	312
● ประโยค “是...的” (“是...的” 句)	343

บทส่งท้าย 353

บทที่ 1

ภาษาจีนยาก อย่างนั้นเลยหรือ?

หลายคนเมื่อเริ่มต้นเรียนภาษาจีนใหม่ๆ คงจะเคยคิดเหมือน ๆ กันว่า ภาษาจีนนั้น เรียนยาก ตัวอักษรจีนก็เขียนยากจำยาก แต่ ถ้าได้เรียนไปสักพักก็จะจับทางได้ และค้นพบว่า ภาษาจีนไม่ได้ยากเหมือนที่คิดไว้ในตอนแรก เพราะอะไรหรือคะ เรามาดูเป็นข้อ ๆ กันค่ะ

ลักษณะเด่นของภาษาจีน

>> ภาษาจีนไม่มี tense

จึงไม่ต้องผันกริยาไปตามอดีต ปัจจุบันหรืออนาคต แต่จะใช้ตัวช่วยอื่น ๆ ในการบอกเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นเมื่อไหร่

我学汉语。

Wǒ xué Hànyǔ.

ฉันเรียนภาษาจีน

我学汉语了。

Wǒ xué Hànyǔ le.

ฉันเรียนภาษาจีนแล้ว

我昨天学汉语了。

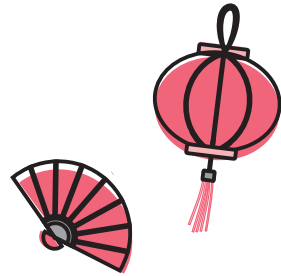
Wǒ zuótiān xué Hànyǔ le.

เมื่อวานฉันเรียนภาษาจีนแล้ว

我正在学汉语。

Wǒ zhèngzài xué Hànyǔ.

ฉันกำลังเรียนภาษาจีน

จากตัวอย่างข้างบนจะเห็นได้ว่ากริยา 学 ที่แปลว่าเรียนนั้น ไม่ว่าจะเป็นอดีต ปัจจุบันหรืออนาคต ก็ไม่มีการผันกริยา 3 ช่องเหมือนอย่างภาษาอังกฤษ แต่จะใช้การเติมคำอื่นเข้าช่วย เพื่อให้เรารู้ว่ากริยานั้นเกิดขึ้นเมื่อไหร่ จบลงแล้ว หรือยังดำเนินต่อเนื่องอยู่ ซึ่งลักษณะทางไวยากรณ์ตรงจุดนี้เหมือนภาษาไทยของเราเลยนะคะ

>> ถ้าเทียบกับชาติอื่น ถือว่าเราคนไทยได้เปรียบ ในการฟังและพูดภาษาจีน

ภาษาไทยของเราเป็นภาษาที่มีวรรณยุกต์เช่นเดียวกับภาษาจีน ซึ่งคำแต่ละคำที่มีเสียงวรรณยุกต์ต่างกันก็มีความหมายที่แตกต่างกันด้วยการที่เราคุ้นเคยกับการแยกแยะเสียงวรรณยุกต์อยู่แล้ว จะทำให้เราสามารถฟังความแตกต่างของแต่ละเสียงในภาษาจีน และพูดออกเสียงได้ง่ายขึ้นเมื่อเทียบกับคนชาติอื่นที่ภาษาของเขาไม่มีวรรณยุกต์

แต่เพราะภาษาจีนและภาษาไทยยังไ้ก็เป็นคนละภาษากัน จึงมีเสียงบางเสียงในภาษาจีนที่ภาษาไทยไม่มี แต่ก็นับว่าน้อยมากแล้วเมื่อเทียบกับภาษาอื่นค่ะ

>> มีตัวช่วยให้เราเดาความหมายของอักษรจีนตัวนั้น

ภาษาจีนพัฒนามาจากอักษรภาพในสมัยก่อน จึงทำให้ตัวอักษรจีนสามารถสื่อความหมายจากรูปร่างของตัวอักษรของมันเอง เช่น

日

rì

ดวงอาทิตย์, วัน

月

yuè

เดือน, ดวงจันทร์

山

shān

ภูเขา

木

mù

ไม้ ต้นไม้

田

tián

ท้องนา

鸟

niǎo

นก

鱼

yú

ปลา

และอักษรจีนเหล่านี้เมื่อเอาไปประกอบกับคำอื่นเป็นคำใหม่ก็ยังมี
ความหมายเกี่ยวข้องกันอีกด้วย ยกตัวอย่างเช่น 日 ที่แปลว่า ดวงอาทิตย์ หรือ
วัน เมื่อนำไปผสมรวมกับคำอื่นก็ยังมีความหมายเกี่ยวกับความหมายเดิม เช่น

生日 [shēngrì] วันเกิด

日常 [rìcháng] ประจำวัน

日光 [rìguāng] แสงแดด

และถ้า 日 ไปเป็นส่วนหนึ่งในองค์ประกอบของตัวอักษรตัวอื่น ก็ยังคง
มีความหมายเกี่ยวข้องด้วยเหมือนกัน เช่น

时 [shí] เวลา

明 [míng] สว่าง

星 [xīng] ดวงดาว

早 [zǎo] เช้า

晚 [wǎn] เย็น หรือ สาย

>> ลักษณะนามในภาษาจีน มีมากมาย

เราคนไทยอาจคุ้นเคยกับการใช้ลักษณนามกันอยู่แล้ว เพราะภาษาไทย
ของเราก็มีลักษณนามไม่น้อยอยู่เหมือนกัน แต่ถ้าเทียบกับภาษาจีนแล้ว จำนวน
ลักษณนามของภาษาไทยก็ยังน้อยกว่าภาษาจีน อย่างไรก็ตามเราคนไทย
ก็ยังถือว่าได้เปรียบคนชาติอื่นที่ไม่มีการใช้ลักษณนามในภาษาของเขา

แต่สิ่งที่ยากที่สุดในเรื่องของลักษณนามในภาษาจีนกลับไม่ใช่ไวยากรณ์
แต่เป็นการเลือกใช้ลักษณนามให้ถูกต้องสอดคล้องกับคำนามหรือคำกริยาต่างหาก

一本书

yī běn shū
หนังสือ 1 เล่ม

一件衣服

yī jiàn yīfu
เสื้อผ้า 1 ชุด

一条裙子

yī tiáo qúnzi
กระโปรง 1 ตัว

一支笔

yī zhī bǐ
ปากกา 1 ด้าม

看一遍

kàn yī biàn
อ่าน/ดู 1 รอบ

>> การสร้างประโยคในภาษาจีนก็คล้าย ๆ กับภาษาไทย
โครงสร้างประโยคพื้นฐานของภาษาไทยและภาษาจีนก็ไม่ต่างกันค่ะ เช่น

我爱你。

Wǒ ài nǐ.

我 ฉัน 爱 รัก 你 เธอ

ฉันรักเธอ

我饿了。

Wǒ è le.

我 ฉัน 饿 หิว 了 แล้ว

ฉันหิวแล้ว

他是学生。

Tā shì xuésheng.

他 เขา 是 เป็น 学生 นักเรียน

เขาเป็นนักเรียน

他开车去上班。

Tā kāi chē qù shàngbān.

他 เขา 开 ขับ 车 รถ 去 ไป 上班 ทำงาน

เขาขับรถไปทำงาน

你听懂了吗?

Nǐ tīngdǒng le ma?

你 เธอ 听 ฟัง 懂 เข้าใจ 了 แล้ว 吗 ไหม?

เธอฟังเข้าใจแล้วไหม?

แต่อย่างไรก็ตาม ก็จะมีการสร้างประโยค
ที่ซับซ้อนมากขึ้น และมีรูปประโยคพิเศษซึ่ง
การเรียงประโยคก็จะต่างออกไปจากภาษาไทย
ของเราอยู่ค่ะ ซึ่งตรงจุดนี้ไม่ต้องกังวลเพราะ
เราจะได้เรียนรู้กันไปหนังสือเล่มนี้นะคะ

การรู้โครงสร้างประโยคในภาษาจีน มีประโยชน์อย่างไร

1. พวกเรามักเจอปัญหาว่าถึงจะมีคลังคำศัพท์ในหัวอยู่บ้างแล้ว แต่ก็พูดไม่ได้ อ่านไม่คล่อง เขียนไม่ได้อยู่ดี

ปัญหานี้เรียกได้ว่าเป็นปัญหาหลักของพวกเราเลยนะ เพราะเรารู้ศัพท์เป็นคำๆ แต่ไม่สามารถเอาคำเหล่านั้นมาสร้างประโยคแล้วพูดหรือเขียนออกมาได้ ซ้ำร้ายเมื่อเราเจอประโยคยาวๆ ถึงแม้ว่าเรารู้คำศัพท์ทุกตัวในประโยคนั้น แต่ก็ไม่สามารถอ่านแล้วเข้าใจความหมายของประโยคนั้นได้อยู่ดี

ดังนั้น ความเชื่อที่ว่าเมื่อเรารู้ศัพท์เยอะๆ ก็จะสามารถอ่านได้พูดคล่องนั้นไม่เป็นจริงเสมอไป เพราะหากเราแต่งประโยคที่มันซับซ้อน มีคำขยายคำนามขยายคำกริยาหลายตัว ก็จะเริ่มงงว่าจะเรียงอะไรมาก่อนมาหลังดี

เมื่อเป็นแบบนี้แล้ว นอกจากคำศัพท์ที่เราจำเป็นต้องเรียนรู้แล้ว อีกสิ่งหนึ่งที่ขาดไม่ได้ก็คือการเข้าใจพื้นฐานในการสร้างประโยคในภาษาจีนนั่นเองค่ะ ก็เพื่อที่เราจะได้สามารถสื่อสารออกไปได้อย่างคล่องแคล่วและเข้าใจได้อย่างถูกต้อง

2. เพราะลำดับคำในภาษาจีนมีความสำคัญ

ลำดับของคำในประโยคทำให้ความหมายแตกต่างกันได้ ดังนั้นการเรียงลำดับจึงเป็นจุดที่ต้องใส่ใจของภาษาจีน เพื่อที่จะสื่อสารได้ถูกต้องไม่ผิดความหมายที่ต้องการ

เราลองมาดูประโยคที่มีการจัดลำดับคำที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งก็ทำให้ความหมายแตกต่างกันออกไปนะคะ

我**不**怕辣。

Wǒ bù pà là.

ฉันไม่กลัว (อาหารรส) เผ็ด

我**怕**不辣。

Wǒ pà bù là.

ฉันกลัวไม่เผ็ด

我**要**和**他**结婚。

Wǒ yào hé tā jiéhūn.

ฉันต้องการแต่งงานกับเขา

他要和**我**结婚。

Tā yào hé wǒ jiéhūn.

เขาต้องการแต่งงานกับฉัน

我们**全都**不是中国人。

Wǒmen quándōu bù shì Zhōngguó rén.

พวกเราทั้งหมดทุกคนไม่ใช่คนจีน
(ทั้งหมดไม่ใช่คนจีนเลยสักคน)

我们**不全都**是中国人。

Wǒmen bù quándōu shì Zhōngguó rén.

พวกเราไม่ใช่ทั้งหมดที่เป็นคนจีน
(มีทั้งที่เป็นคนจีนและไม่ได้เป็นคนจีนรวมอยู่ในหมู่พวกเรา)

他在桌子上跳。

Tā zài zhuōzi shang tiào.

เขากระโดดบนโต๊ะ

(ยืนอยู่บนโต๊ะแล้วก็กระโดดอยู่บนโต๊ะ)

他跳在桌子上。

Tā tiào zài zhuōzi shang.

เขากระโดดขึ้นไปบนโต๊ะ

(แต่ก่อนอาจจะอยู่ที่พื้น จากนั้นก็กระโดดขึ้นมาบนโต๊ะ)

一会儿再谈。

Yíhuìr zài tán.

ไว้คุยกันทีหลัง (คนพูดไม่อยากคุยตอนนี้)

再谈一会儿。

Zài tán yíhuìr.

คุยกันอีกสักพัก (คนพูดไม่อยากจบ อยากขอยืดเวลาคุยต่อไปอีกหน่อย)

3. มีออกสอบใน HSK

ใครจะสอบวัดระดับภาษาจีน (HSK) ต้องให้ความสนใจเรื่องนี้เป็นพิเศษเลยนะค่ะ เพราะหนึ่งในพาร์ทที่ออกสอบ HSK ก็คือการวัดความรู้ในการเอาคำที่อยู่ในโจทย์ มาเรียงให้เป็นประโยคที่ต้องการ

ซึ่งเขาวัดความรู้เรา 2 เรื่องค่ะ คือความรู้เรื่องศัพท์และความรู้เรื่องโครงสร้างประโยค บ่อยครั้งเลยที่ถึงแม้เราอาจจะไม่รู้ศัพท์ในข้อสอบทุกคำ (ต้องมีคำที่เรารู้อ้างนะ ไม่ใช่คำไหนก็ไม่รู้เลย) แต่เราสามารถเอาตัวรอดเรียงประโยคได้ถูกต้องโดยอาศัยความรู้ไวยากรณ์เรื่องโครงสร้างประโยคมาช่วย

เรามาลองดูตัวอย่างเพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนขึ้นนะคะ

那个穿着红色运动衣的男孩儿是我儿子。

Nàgè chuānzhe hóngsè yùndòng yī de nánhái'r shì wǒ érzi.

เด็กผู้ชายที่ใส่ชุดกีฬาสีแดงคนนั้นคือลูกชายของตัวเอง

จะเห็นว่าคำศัพท์ข้างบนไม่ยาก แต่เป็นการวัดความเข้าใจในการเรียงคำขยายคำนามที่อยู่หน้า 男孩儿 เด็กผู้ชาย ที่ยาวมาก ๆ ว่าจะเรียงลำดับไหนมาก่อนมาหลัง โดยอาศัยความรู้เรื่องไวยากรณ์การเรียงลำดับคำขยายคำนามนั่นเองค่ะ

ดังนั้นก่อนที่จะเราจะไปถึงการพูด การเขียน หรือการอ่านประโยคยาว ๆ ให้เข้าใจและถูกต้อง เราจำเป็นต้องเรียนรู้ประเภทของคำรวมถึงหน้าที่ของคำเสียก่อนนะคะ เมื่อเข้าใจแล้วก็ทำให้เราสามารถเรียงประโยคได้ถูก รู้ว่าอะไรมาก่อน อะไรมาหลัง คำไหนต้องวางไว้ข้างหน้า คำไหนต้องวางไว้ข้างหลัง ช่วยให้เราทำข้อสอบ HSK ได้พูดกับคนจีนได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ยังช่วยให้เราสามารถอ่านบทความยาว ๆ จับประเด็นและทำความเข้าใจได้ดีขึ้นด้วยค่ะ

ในบทต่อไปเราจะมาเริ่มเรียน
ประเภทของคำในประโยคกันค่ะ

บทที่ 2

ประเภทของคำ ในประโยค

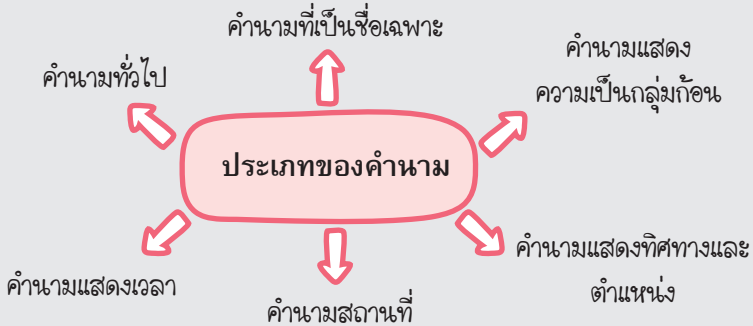

ภาษาจีนก็มีหลักภาษาเหมือนกับ
ภาษาอื่นๆ คือสามารถแบ่งคำเป็นประเภท
ต่างๆ ได้ ซึ่งจะมีความสัมพันธ์กับหน้าที่และ
ตำแหน่งการวางในประโยค ในบทนี้เราจะมา
เรียนรู้ประเภทของคำต่างๆ รวมถึงหน้าที่
ในประโยคและจุดเด่นทางไวยากรณ์ของ
คำประเภทต่าง ๆ กันค่ะ

1. คำนาม 名词

คือคำที่เราใช้เรียก คน สัตว์ สิ่งของ และสถานที่ ซึ่งสามารถเป็นได้ทั้งที่เป็นสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม

>> ประเภทของคำนาม

① คำนามทั่วไป (一般名词) [yībān míngcí]

รวมถึงคำนามที่เป็นคน สัตว์ สิ่งของ และสิ่งที่เป็นนามธรรมด้วย เช่น

人	rén	คน
朋友	péngyou	เพื่อน
鱼	yú	ปลา
书	shū	หนังสือ
手机	shǒujī	โทรศัพท์มือถือ
事	shì	เรื่องราว
思想	sīxiǎng	ความคิด
爱情	àiqíng	ความรัก

② คำนามที่เป็นชื่อเฉพาะ (专有名词) [zhuānyǒu míngcí]

เป็นคำนามที่ใช้เรียกสิ่งของนั้นโดยเฉพาะ ซึ่งรวมถึงชื่อคนด้วย

中国	Zhōngguó	ประเทศจีน
长城	Chángchéng	กำแพงเมืองจีน
黄河	Huáng Hé	แม่น้ำหวง
成龙	Chéng Lóng	เฉิน หลง (ชื่อนักแสดง)

③ คำนามแสดงความเป็นกลุ่มก้อน (集体名词) [jítǐ míngcí]

เป็นคำนามที่บอกถึงความเป็นพหุพจน์ของคำนามนั้นๆ (เป็นสิ่งของชนิดเดียวกัน แต่มีจำนวนมาก)

人民	rénmín	ประชาชน
书本	shūběn	หนังสือ
车辆	chēliàng	ยานพาหนะ
人类	rénlèi	มนุษยชาติ
货物	huòwù	สินค้า

④ คำนามแสดงเวลา (时间名词) [shíjiān míngcí]

คือคำนามที่แสดงวัน เวลา หรือฤดูกาล

年	nián	ปี
月	yuè	เดือน
日	rì	วัน
早上	zǎoshang	ตอนเช้า
今天	jīntiān	วันนี้
现在	xiànzài	ตอนนี้

